

İbrahim Rüşuhi Savaşçı (1888/1889-1959)

Rüşuhi Savaşçı 1304(1888/1889) tarihinde Beyoğlu/İstanbul'da doğmuştur. Babası Mustafa Bey'dir. İlk ve Orta Öğretimini İstanbul'da yapmıştır. Kuleli Askerî Lisesinde okumuştur. 14 Kasım 1906 tarihinde girdiği Harp Okulundan 26 Ağustos 1909 tarihinde P. 1325-198 sicil numarasıyla Teğmen olarak mezun olmuştur. İlk atandığı Bağdat'ta bulunan 4 ncü Ordu Komutanlığından kısa bir süre sonra İstanbul'da bulunan Küçük Zabıt Mektebine atanmıştır. 11 Mayıs 1912 tarihinde bir ay süreyle Piyade Endaht Mektebine katılmıştır ve aynı tarihte Beyrut Küçük Zabıt Mektebine tayin olmuştur. 31 Mayıs 1912 tarihinde Bingazi'ye tayin edilmiştir. Derne'de Yedinci Muhafız Bölüğü kumandanlığında görev yaparken yaralandığı Bingazi Kumandanlığının 25 Ekim 1912 tarihli yazısından anlaşılmaktadır. Trablusgarp'tan dönüşünde 3 Mart 1913 tarihinde Bahri Sefit Karargahına (Çanakkale) atanmıştır. 7 Nisan 1913 tarihinde Harp Okulunda Kısım zabıtlığına nakledilmiştir. 6 Kasım 1913 tarihinde görevindeki üstün gayretlerinden dolayı 5 nci Rütbeden Mecidi Nişanı almıştır. 31 Mart 1914 tarihinde Irak Başkumandanlığı yaverliğine ve 3 Nisan 1915 tarihinde Süleyman Askeri Beyin Maiyetine verilmiştir. Savaş sırasında üstün yararlılıklarından dolayı 30 Kasım 1915 tarihinde terfi etmiştir. 24 Ekim 1916 tarihinde 21'inci Kolordu (Gelibolu) Yaverliğine atanmıştır. 18 Temmuz 1918 tarihinde Harp Okulu Bölük Komutanlığına ve 2 yıl sonra Anadolu'ya geçerek 13 Haziran 1920'de Ankara'da Cebeci Abidin Paşa Köşkü ve civarındaki barakalarda açılmış olan "Muhtelif Sınıflara Mensup Subay Adayları Talimgahı"nda görevlendirilmiştir. Daha sonra Ankara Merkez Komutanlığı Merkez Tabur Komutanlığına atanmıştır. 1923 yılında Cumhurbaşkanlığı Başyaveri Salih Bozok'un milletvekili seçilmesiyle boşalan Cumhurbaşkanlığı Başyaverliğine görevlendirilmiştir. Aralıklı olarak 4 kez Cumhurbaşkanlığı Başyaverliğine atanmıştır. Arada 189'uncu Alay 2'nci Tabur Komutanlığı, TBMM Muhafız Komutanlığı, 189'uncu Alay 1'inci Tabur Komutanlığı, Birinci Tümen 5'inci Piyade Alay Komutan Yardımcılığı görevlerine getirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Başyaverliğinde toplam 6 yıl görev yapmıştır. 1926 yılında Ankara'da Aşağı Ayrancı'daki sahipliğine ortak olduğu arazi hükümetçe satın alınarak Mısır Elçiliği'ne temlik edilmiştir. Son görev yeri olan 3 ncü Kolordu 2 nci Şube Müdürlüğünden 18 Aralık 1933 tarihinde emekli olmuştur. 2. Dünya Savaşı nedeniyle emekli subayların göreve devam etmeleri öngörüldüğünden 23 Eylül 1941 tarihinde Hassa/Hatay Askerlik Şube Başkanlığına, müteakiben 20 Aralık 1944 tarihinde Eyüp Askerlik Şube Başkanlığına atanmıştır. 31 Mart 1947 tarihinde ikinci kez emekli(terhis) olmuştur. Harp Madalyası ve İstiklal madalyası sahibidir. Atatürk'ün "Zabıt ve Kumandan ile Hasbihal" eserinde bahsettiği kişi Rüşuhi Savaşçı'dır. Bazı kaynaklarda Teşkilat-ı Mahsusa mensubu olduğu zikredilmektedir. 18 Temmuz 1959 tarihinde kalp krizi sonucu vefat etmiştir. Rüşuhi Savaşçı Sabiha Hanım ile evlenmiş, Erdoğan, Atilla ve Ferhunde isimlerinde üç çocuk sahibi olmuştur.

Ahmet AKTER

KAYNAKÇA

AKANSEL, İsmail Hakkı, **Atatürk ve Yaverleri**, Harp Akademisi Yay., İstanbul, 2006.

BALSEVEN, Ali Vedat, **Türkiye'de Yaverlik Kurumu ve Atatürk'ün Yaverleri**, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara, 2007.

BCA (Cumhuriyet Arşivi) 30-18-1-1/18-19-19.

KOLOĞLU, Orhan, **Trablusgarp Savaşı (1911-12) ve Türk Subayları**, Basın Yayın Genel Md. Ankara, 1979.

Millî Savunma Bakanlığı Arşivi Şahsi Dosyası.

STODDARD, Philip Hendrick, **Teşkilat-ı Mahsusa**, Yarınl Yayınları, İstanbul, 2014.

TAŞ, Özlem Elif (Polat), **Kazım (İnanç) Paşa; Hayatı, Askeri ve Siyasi Faaliyetleri (1880-1938)**, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2008.

TETİK, Ahmet, **Teşkilat-ı Mahsusu (Umur-ı Şarkıye İdaresi) Tarihi, Cilt 1:1914-1916**, Türkiye İş Bankası yay., İstanbul, 2014.

19/08/2022 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/ibrahim-rusuhi-savasci-1888-1889-1959/?pdf=3591> adresinden erişilmiştir